

УКРАЇНА

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ПЕРШОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
КОМКОВ ВОЛОДИМИР КИРИЛОВИЧ

УХВАЛА

Київ

13 лютого 2019 р.

1279/0/18-19

Член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Комков Володимир Кирилович, попередньо вивчивши та перевіривши скаргу Кушинова (спрямована Вищою кваліфікаційною комісією суддів України) стосовно судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя Варнавської Людмили Олександрівни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 28 грудня 2017 року за вхідним № 2085/0/20-17 (спрямована Вищою кваліфікаційною комісією суддів України) надійшла скарга Кушинова стосовно судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя Варнавської Л.О.

У скарзі скаржник посилається на порушення суддею норм процесуального права, а саме висловлює незгоду з постановленими суддею ухвалою про відмову у відкритті провадження у справі № за його позовом до

про визнання протиправною дію суб'єкта владних повноважень та зобов'язання вчинити певні дії, вважає що суддею таким чином допущено порушення його права на доступ до правосуддя та вказані дії свідчать про вчинення суддею дисциплінарного проступку.

В скарзі порушується питання про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності за допущені на думку скаржника порушення вимог чинного законодавства.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 28 грудня 2017 року скаргу передано члену Вищої ради правосуддя Комкову В.К.

30 вересня 2016 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)». Відповідно до внесених змін в Україні діє Вища рада правосуддя (стаття 131 Конституції України).

5 січня 2017 року набрав чинності Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя» (далі – Закон № 1798-VIII).

Відповідно до статті 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII (далі – Закон № 1402-VIII) дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження визначено главою 4 розділу II Закону № 1798-VIII.

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону № 1798-VIII передбачено, що дисциплінарне провадження включає, зокрема, попереднє вивчення та перевірку дисциплінарної скарги.

Частиною першою статті 43 Закону № 1798-VIII встановлено, що член дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону та наявність підстав для залишення без розгляду дисциплінарної скарги чи відмови у відкритті дисциплінарної справи.

Конституційний Суд України в рішенні від 23 травня 2001 року у справі № 6-рп/2001 вказав, що відповідно до частини першої статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. При здійсненні правосуддя судді незалежні і підкоряються лише закону (частина перша статті 129 Конституції України). Виключно законами України визначаються судоустрій і судочинство. Порядок здійснення правосуддя регламентується відповідним процесуальним законодавством України. Позасудовий порядок оскарження актів і дій суддів, які стосуються здійснення правосуддя, неможливий.

Вища рада правосуддя, як орган, який вирішує питання про дисциплінарну відповідальність судді, не вправі встановлювати або оцінювати обставини справи, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу, а також перевіряти законність та обґрунтованість судових рішень. Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Рішення суддів не можуть підлягати будь-якому перегляду поза межами апеляційних чи касаційних процедур. Дисциплінарна відповідальність суддів не повинна поширюватися на зміст їх рішень.

Під час попереднього вивчення і перевірки скарги встановлено таке.

Ухвалою судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя Варнавською Л.О. постановлено ухвалу про відмову у відкритті провадження у справі № _____ за адміністративним позовом до _____ про надання інформації та відшкодування витрат.

Ухвала суддею мотивована тим, що даний спір не підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства, оскільки відповідач не є суб'єктом владних повноважень в розумінні приписів Кодексу адміністративного судочинства України.

Ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду _____ апеляційну скаргу _____ задоволено, ухвалу Комунарського районного суду міста Запоріжжя скасовано, справу направлено для вирішення питання про відкриття провадження.

В ухвалі суддями зазначено, що колегія суддів вважає за можливе погодитись з висновком суду першої інстанції стосовно того, що даний спір не

підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства, оскільки даний спір не є публічно-правовим. Право особи на доступ до правосуддя гарантовано Конституцією України. Судом першої інстанції не роз'яснено до юрисдикції якого суду останній може звернутись для захисту своїх прав. Таким чином, на думку колегії суддів, судом першої інстанції необгрунтовано обмежено конституційне право особи на судовий захист.

За таких обставин, колегія суддів приходять до висновку, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи, проте не вірно застосував норми процесуального права – не дотримавши законодавчо встановлену процедуру відмови у відкритті провадження у справі з підстав неможливості розгляду справи в порядку адміністративного судочинства, що призвело до порушення прав особи.

Ухвалою судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя Варнавською Л.О. у справі № за адміністративним позовом до про надання інформації та відшкодування витрат відмовлено у відкритті провадження та роз'яснено що останній має право звернення за захистом своїх прав до суду загальної юрисдикції в порядку цивільного судочинства.

Ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду апеляційну скаргу залишено без руху, надано строк для усунення недоліків, а саме зобов'язано надати квитанцію про сплату судового збору.

Ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду апеляційну скаргу на ухвалу Комунарського районного суду міста Запоріжжя повернуто, оскільки не усунуто недоліки апеляційної скарги.

Під дисциплінарним проступком судді слід розуміти винне, протиправне порушення службових обов'язків, що виражається в обмеженні або порушенні законних прав та інтересів осіб, які беруть участь у судочинстві, або перешкоджанні доступу до правосуддя, порушенні суддівських обмежень, і так само загальноновизнаних моральних вимог.

У висновку № 3 (2002) Консультативної ради європейський суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності, зазначено: для того, щоб виправдати дисциплінарне провадження, порушення має бути серйозним та кричущим.

В пункті 5 Резолюції Європейської асоціації суддів стосовно ситуації в Україні в сфері дисциплінарної відповідальності суддів (Тронхейм, 27.09.2007) вказано, що відповідна дисциплінарна справа щодо судді може бути відкрита тільки у випадках, коли мала місце не гідна звання судді поведінка і її наслідки є такими серйозними і жахливими, що потребують накладання дисциплінарних стягнень.

Тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або

дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості (пункт 66 Рекомендацій CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки).

Посилання у скарзі на незаконність дій судді та постановлення нею ухвал суду з порушенням норм процесуального права має на увазі переоцінку дисциплінарним органом доказів у справі і висновків суду, що є неприпустимим.

Вища рада правосуддя діє в межах повноважень, визначених статтею 131 Конституції України та статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», і не наділена повноваженнями оцінювати законність судового рішення та перевіряти його правовий зміст. Виключне право перевірки законності і обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством.

Автор скарги узагальнено посилається на матеріали судової справи і зазначає обставини, які, на його думку, мають переконати дисциплінарний орган в допущених суддею порушеннях норм чинного законодавства та підтвердити її безвідповідальне ставлення при здійсненні правосуддя.

Також при попередній перевірці і вивченні скарги встановлено, згідно із частиною третьою статті 93 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453-VI (у редакції, що діяла станом на час подачі скарги до Вищої ради юстиції) скарга (заява) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність, подається у письмовій формі та повинна містити такі відомості:

1) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) заявника, його місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку;

2) прізвище, ім'я, по батькові та посада судді (суддів), на дії якого (яких) скаржиться заявник;

3) конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного правопорушення, що відповідно до частини першої статті 92 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді;

4) посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені заявником відомості.

Скарга (заява) підписується заявником із зазначенням дати її підписання.

Вказані норми Закону кореспондують нормам частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII у чинній редакції.

Скарга не узгоджена з вимогами закону, з огляду на таке.

Всупереч вимогам пункту 4 частини третьої статті 93 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453-VI (у редакції, що діяла станом на час подачі скарги) скарга не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 92

Закону № 2453-VI та аналогічних норм Закону № 1402-VIII, чинного в даний час, може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді.

З викладеного вбачається, що скарга не відповідає вимогам закону, які пред'являються до дисциплінарної скарги стосовно судді.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Пунктом 12.4 Регламенту Вищої ради правосуддя передбачено, що скарга залишається без розгляду та повертається з підстав, передбачених статтею 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII.

Пунктом 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя передбачено, що з підстав, передбачених пунктами 1-5 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII, член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення скарги без розгляду, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику.

З огляду на викладене скарга має бути залишена без розгляду та повернута скаржнику.

Керуючись статтями 42, 43, 44 Закону України «Про вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII, статтями 107, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII, пунктами 12.4, 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя,

ухвалив:

Скаргу Кушинова (спрямована Вищою кваліфікаційною комісією суддів України) стосовно судді Комунарського районного суду міста Запоріжжя Варнавської Людмили Олександрівни, залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Першої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

В.К.Комков

Беранко В.С.